

§ 101

Dnr 2014/0987

Spridning av växtskyddsmedel inom vattenskyddsområde

Beslut om tillstånd

Fastighet: Trotteslöv 1:8, Össlöv 2:7 och 2:12

**Verksamhets-
utövare:** XXX

Beslut

Miljö- och byggnämnden lämnar XXX, personnummer XXXXXX-XXXX, tillstånd att sprida kemiska bekämpningsmedel på fastigheterna Trotteslöv 1:8 (skifte J, inre och yttre zon), Trotteslöv 1:8 (skifte K, inre zon och yttre zon) samt Össlöv 2:7 och Össlöv 2:12 (slås samman till skifte 7 B, yttre zon) inom Ljungby-Össlöv vattenskyddsområde.

Tillståndet gäller till och med den 31 december 2014 och är förenat med följande villkor:

1. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med vad som angivits i tillståndsansökan och i enlighet med övriga åtaganden som har framkommit i ärendet, om inte annat följer av nedanstående villkor.
2. Vid kemisk bekämpning ska dosnyckel eller motsvarande hjälpmedel, samt rådande bekämpningströsklar användas som riktvärde vid dosering. Bedömningen ska göras skiftesvis innan bekämpningen görs. Bekämpningsbehovet ska dokumenteras och dokumentation ska sparas i tre år och hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.
3. Beredning av brukslösning och påfyllning av utrustning ska ske enligt redovisning på tät platta med uppsamling eller biobädd.
4. Rengöring av utrustning ska ske på tät platta med uppsamling eller biologisk aktiv mark utanför vattenskyddsområde.
5. Lantbrukssprutan ska testas av certifierad testutförare med godkänt resultat med högst två års mellanrum.
6. Vindanpassade skyddsavstånd ska hållas enligt "Hjälpredan" som publiceras genom Greppa växtskyddet.
7. Kemisk bekämpning får inte utföras före den 1 mars eller efter den 1 november.
8. Skriftlig handlingsplan ska finnas som klart beskriver hur de ska förfara vid olyckor i samband med spridning då bekämpningsmedel läckt ut eller befaras läcka ut.
9. Vid säsongens slut ska en kopia på sprutjournalen skickas in till miljö- och byggnämnden, dock senast den 31 december.

För handläggning av tillståndsansökan utgår en handläggningsavgift motsvarande sex timmar vilket blir 4 200 kronor.

Redogörelse för ärendet

Verksamhetsutövaren inkom den 16 maj 2014 med kort information inför en ny ansökan om tillstånd att yrkesmässigt sprida bekämpningsmedel inom skyddsområde för vattentäkt. Kompletteringar och ansökan inkom den 2 juni 2014. Tillstånd söks för tiden mellan 18 juni 2014 till den 31 december 2014.

Ansökan avser tillstånd att sprida kemiska bekämpningsmedel på fastigheterna Trotteslöv 1:8 (skifte J, inre och yttre zon), Trotteslöv 1:8 (skifte K, inre zon och yttre zon) samt Össlöv 2:7 och Össlöv 2:12 (slås samman till skifte 7 B, yttre zon) inom Ljungby-Össlöv vattenskyddsområde. Dessa tre skiften har mullhalter på 3,8, 2,6 respektive och 2,2 procent. Trots ganska låg mullhalt blir medelkoncentrationen av substanserna ändå inom acceptabel nivå.

Markprover har tagits för jordartsanalys inom berörda områden. Till hjälp för att bedöma så att växtskyddsmedlen inte påverkar grundvattnet negativt finns ett simuleringsverktyg, MACRO-DB. I verktyget görs bland annat beräkningar utifrån de jordprover som analyserats.

Verksamhetsutövaren har tillsammans med rådgivare från Hushållningssällskapet gjort ansökan. Rådgivaren har informerat miljökontoret att tidigare preparat som planerats användas i vissa fall bytts ut till preparat med lägre risk för läckage till grundvattnet.

I ansökan beskriver verksamhetsutövaren att odling anpassas efter preparat utifrån vad som är tillåtet i MACRO-DB och för att bibehålla en fortsatt god status på grundvattenkvaliteten. Rekommendationer som står på förpackningarna följs och tidpunkter för bekämpning anpassas och undviks vid bar jord samt vid låg temperatur. Dialog kommer löpande föras med rådgivare även under växtodlingssäsongen.

Följande preparat är angivna i tillståndsansökan:

Preparat	Aktiv substans	Regnr	Medelkoncentration i grundvatten (µg/l)
Gratil 75 WG	Amidosulfuron	4232	0,057-0,078
Sumi-Alpha	Esfenvalerat	3753	0,0
MaisTer	Jodsulfuronmetylnatrium Foramsulfuron	4906	0

<0,01 µg/l = grönt; 0,01-0,1 µg/l = gult; >0,1 µg/l = rött

VA-renhållningschefen i kommunen har den 9 juni 2014 muntligen tillstyrkt spridningen.

Yrkanden

Elisabeth Lindström-Johannesson (MP) Margareta Johansson Lundblad (V) yrkar att ansökan ska avslås.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning överensstämmer med nämndens beslut.

Motivering

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, enligt miljöbalken (MB 1998:808) 2 kapitlet 3 §.

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska undvika att använda sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism, enligt MB 2 kapitlet 4 §.

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för vattenförsörjning ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar, enligt MB 3 kapitlet 8 §.

Tillsynsmyndigheten kan förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet, enligt MB 26 kapitlet 21 §.

I statens naturvårdsverks föreskrifter (SNFS 1997:2) 14 § om spridning av kemiska bekämpningsmedel framgår att bekämpningsmedel inte får spridas utan tillstånd från kommunal nämnd inom skyddsområde för vattentäkt.

I 4 § samma föreskrift framgår att den som avser att sprida bekämpningsmedel ska före spridningen förvissa sig om att det kan ske utan befarad risk för grundvattenförorening. Hänsyn ska tas till markförhållandena inom spridningsområdet och tillgänglig kunskap om medlets egenskaper vad gäller rörlighet i mark.

Tillstånd får förenas med villkor och meddelas för begränsad tid, enligt MB 16 kapitlet 2 §. Som stöd för villkoren används naturvårdsverkets allmänna råd för tillståndsprövning (2000:7) Bekämpningsmedel, användning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde.

Verksamhetsutövaren har i ansökan sökt tillstånd för tiden den 15 oktober 2013 till den 31 december 2015. Miljö- och byggförvaltningen anser att tiden ska begränsas till utgången av 2014. På så sätt gäller samma tidsintervall för samtliga lantbrukare som fått tillstånd inom vattenskyddsområdet.

Skyddet av grundvattnet är en bärande del i miljö kvalitetsmålen ”grundvatten av god kvalitet” och kräver att långtgående hänsyn tas för att minimera riskerna för förorening av grundvattnet. Syftet med Naturvårdsverkets föreskrifter för skydd av vattentäkt är att säkerställa att vattentäktens vatten efter normalt reningsförfarande utan risk ska kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Ljungby-Össlöv vattenskyddsområde är ett väsentligt samhällsintresse och tillgodoser ett behov av dricksvatten som inte kan tillfredsställas genom att annan mark tas i anspråk. Cirka 16 000 personer är anslutna till vattentäkten. Samhället saknar reservvattentäkt och är därmed beroende av att åsen och dess närhet skyddas mot förorening.

Beslutet är även grundat på MACRO-DBs vägledning för bedömning av aktiva substanser. Med hjälp av KompetensCentrum för kemiska bekämpningsmedel (CKB) verktyg MACRO-DB, har bedömningar gjorts av vilka bekämpningsmedel som kan tillåtas användas inom vattenskyddsområdet. Med detta verktyg har simuleringar genomförts av bekämpningsmedelstransport för ett fält och en bedömning över eventuella förluster av bekämpningsmedel till grundvatten har gjorts. Markprover har tagits för jordartsanalys. Resultaten har utgjort en variabel i simuleringen ovan.

Det är många faktorer som avgör risken för att ett bekämpningsmedel lakas ur marken och når vattenmiljön. MACRO-DB tar hänsyn till alla viktiga faktorer. Förutom de kemiska ämnens egenskaper tar simuleringsverktyget också hänsyn till bland annat jordegenskaper, klimat och gröda.

Medelkoncentrationen är den koncentration som kan hittas i botten av den simulerade jordprofilen och som kan nå grundvattnet. Hur stor del av avrinningsområdet som blir behandlat har betydelse för värdet och på samma sätt vilken utspädning det blir till grundvattentäkten. I samtliga värde som redovisats har ingen hänsyn tagits till hur stor del av avrinningsområdet som har behandlats, inte heller frekvensen. Här har man utgått från att 100 procent behandlas varje år. Siffrorna redovisar alltså en medelkoncentration baserat på ett värsta scenario som i det här ärendet inte är realistiskt.

Med stöd av MB 27 kapitlet 1 § samt ”Taxa för miljö- och byggnämndens verksamhet avseende provning och tillsyn enligt miljöbalken”, antagen av kommunfullmäktige den 24 februari 2009, utgår timavgift för provning/handläggning av ansökan av och avgift för tillsyn över spridning av kemiska bekämpningsmedel.

Reservation

Elisabeth Lindström-Johannesson (MP) reserverar sig mot beslutet och har inkommit med en skriftlig reservation.

Uppllysningar

Verksamhetsutövare underrättas med mottagningsbevis och hur man överklagar.